

بیانات در مراسم اعطای حکم تنفیذ ریاست جمهوری به حجت‌الاسلام حسن روحانی - 12 مرداد/ 1396

بسم الله الرحمن الرحيم (۱)

الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على سيدنا و نبينا ابي القاسم المصطفى محمد و على آله الطيبين الطاهرين المعصومين سيما بقیة الله في الارضين. اللهم صل على وليک علی بن موسی الرضا المرتضى الامام التقيّ الثقی و على آبائه و اولاده المعصومين المطهرين.

جلسه‌ی بسیار مهمی است و روزهای مهم و تعیین کننده‌ای است. تصادف و تقارن این مراسم و این جلسه با ولادت باسعادت حضرت علی بن موسی الرضا (علیه آلاف التحية و السلام) برای دل‌های مشتاق ملت ایران و جمع حاضر مایه‌ی تفأل (۲) و تبرک است. امیدواریم همچنان که آن بزرگوار در همین کشور خود ما و در شهرهای نزدیک به طوس، [یعنی] در نیشابور، آن حدیث معروف سلسله‌الذهب را بیان فرمود و کلمه‌ی توحید را پایه و اساس دین معرفی فرمود - کلمة لا اله الا الله حصنی و من دخل حصنی امن من عذابی (۳) - ما هم بتوانیم کلمه‌ی توحید را و حقیقت توحید را در زندگی خود، چه زندگی شخصی، چه زندگی اجتماعی، و چه در پایه‌های حکومت جمهوری اسلامی، ان شاء الله استقرار ببخشیم.

اهمیت این جلسه از دو نظر است. یکی اینکه آغاز یک دوره‌ی مدیریت جدید کشور است و این امیدواری وجود دارد که ان شاء الله مسئولانی که همراه با رئیس جمهور محترم و منتخب وارد میدان عمل خواهند شد، با ابتکارات جدید، با توانمندی‌های بیش از گذشته، ملت را خرسند کنند، خوشحال کنند و همین خواسته‌ها و مطالبی را که رئیس جمهور محترم در بیانات مشروح خودشان بیان کردند، برآورده کنند.

جهت دوم این است که این جلسه نماد مردم‌سالاری است. این دوازدهمین جلسه‌ی از این قبیل - از اول انقلاب تا امروز - است؛ یعنی ملت ایران دوازده مرتبه از آغاز انقلاب، در انتخاب مدیران طراز اول کشور نقش آفرینی کرده‌اند؛ این خیلی مسئله‌ی مهمی است. انتخابات مردم و گزینش‌های مردمی، ده مجلس شورای اسلامی هم به وجود آورده است؛ پنج شورای شهر و روستا را تشکیل داده است؛ پنج مجلس خبرگان را به وجود آورده؛ اینها همه از برکت انقلاب است. نسل جدید ما فراموش نکند، ما دوره‌ی قبل از انقلاب را با همه‌ی وجودمان لمس کردیم؛ دیکتاتوری را، در حاشیه بودن مردم را، بی‌اعتنائی به مردم در امر حکومت را با همه‌ی وجودمان دیده‌ایم؛ جوانهای ما ندیده‌اند. مردم، قبل از پیروزی انقلاب هیچ نقشی در مدیریت کشور و تعیین مدیران نداشته‌اند؛ رؤسا، سلاطین، پادشاهان و اطرافیان‌شان، می‌آمدند، میرفتند، [اما] مردم فقط تماشاچی بودند؛ هیچ نقشی نداشتند. انقلاب اسلامی آمد و مردم را از حاشیه به متن آورد؛ مردم شدند صاحب اختیار. از اول انقلاب، این دوازدهمین باری است که نتیجه‌ی گزینش مردم برای مدیریت قوه‌ی مجریه مشخص میشود؛ لذا [این] مجلس، جلسه‌ی مهمی است.

یاد کنیم از امام بزرگوارمان که برکات عزم راسخ، ایمان عمیق، بصیرت بی‌پایان آن بزرگوار، و شجاعت بی‌نظیر آن مرد بزرگ، این دستاوردها را به ملت ایران داد. ما مسئولین و بقیه‌ی مردم، بیشتر باید افتخار کنیم که در دورانی قرار گرفته‌ایم که خدای متعال مرد بزرگی را در میان این کشور برگزید که توانست این اقیانوس را به تلاطم دربیآورد. این قضیه، کار کوچکی نیست، مسئله‌ی کوچکی نیست؛ توانست بکلی جهت حرکت کشور را و ملت ایران را تغییر بدهد. سالها، [بلکه] قرن‌ها، حکومت سلطنتی، حکومت وراثتی [وجود داشت]؛ و در این اواخر حکومت پهلوی که علاوه بر ننگ سلطنت، ننگ مضاعفی هم وجود داشت و آن دخالت بیگانه بود؛ رضاخان را انگلیس‌ها در کشور سر کار آوردند و انگلیس‌ها هم بردند و پسرش محمد رضا را به جای او گذاشتند؛ بعد هم در کودتای بیست و هشتم مرداد سال ۳۲،

آمریکایی‌ها همه‌کاره بودند، پادشاه برای ما تعیین کردند، نخست‌وزیر تعیین میکردند، مسئولین کشور را آنها معین میکردند؛ وضع کشور ما این بود؛ این دستگاه را امام بزرگوار تغییر داد؛ او بود که وارد این میدان شد؛ عزم راسخ او، ایمان عمیق او، شجاعت بی‌نظیر او، توکل او به خدا، اعتماد او به مردم بود که توانست این اوضاع را به وجود بیاورد.

خب در این دوران قریب به چهار سال، یک سلسله‌ی به‌هم پیوسته‌ی مسئولانی هم هستند که اینها هرکدام در نوبت خود و به سهم خود تلاشی کرده‌اند، زحمتی کشیده‌اند، ابتکاری به خرج داده‌اند، کاری کرده‌اند؛ ایفای نقش کرده‌اند. امروز محصول کار مجموعه‌ی دست‌اندرکاران نظام جمهوری اسلامی در طول قریب چهار سال، در اختیار مسئولانی است که از امروز - با رسمیت [یافتن] - ان‌شاءالله مشغول کار میشوند. کسانی که مسئولیت پیدا میکنند - همکاران رئیس‌جمهور محترم - باید بر این سرمایه‌ی ملی بیفزایند و آن را تحویل نسل بعد، تحویل مدیران بعدی بدهند که روزه‌روز این حرکت ان‌شاءالله گسترده‌تر و شعاع آن وسیع‌تر بشود.

در این چهار دهه ملت و دولت کارهای بزرگی انجام داده‌اند. زیربنای علمی و اجرائی و عملی و فکری فراوانی در کشور در این مدت به وجود آمده است که اینها مطلقاً قبل از انقلاب وجود نداشت؛ قبل از نظام جمهوری اسلامی این زیربنای عظیم وجود نداشت. این زیربناها، سکوها، پرش این ملت به سوی آینده هستند. تجربه‌ها و توانایی‌های مترکمی از کارکرد این چهار دهه در اختیار مسئولان امروز قرار گرفته است. نسلهای جدیدی با تفکر انقلابی و سرشار از انگیزه تربیت شده‌اند و امروز آماده‌اند. ما اول انقلاب این مقدار شخصیت آماده‌ی مدیریت نداشتیم؛ امروز بحمدالله جوانانی که آماده هستند برای اینکه نقش‌آفرینی کنند در بخشهای مختلف اداره‌ی کشور، فراوانند؛ اینها را انقلاب تربیت کرده. تلاش این مجموعه‌ی مردان فعال و دولتمردان مؤثر در طول این چهار دهه، توانسته است این فراورده‌ی عظیم را در اختیار ملت بگذارد.

آنچه ما عرض میکنیم این است که مسئولان کشور در طول این دهه توانسته‌اند بحمدالله با دنیا همکاری کنند. علی‌رغم اینکه همواره دشمنان خواسته‌اند ملت ایران را منزوی کنند، [اما] ملت ایران منزوی نشده، با دنیا همکاری کرده، و درعین حال با نظام سلطه و استکبار مقابله‌ی جدی کرده است؛ در برابر ترندها توانسته‌اند ایستادگی کنند. و دشمن البته همچنان مشغول است. یکی از نکاتی که بنده اصرار دارم تکرار کنم و نگذارم از ذهن کسی بیرون برود، حضور دشمن و ترندهای دشمن است. امیرالمؤمنین (علیه السلام) فرمود: مَنْ نَامَ لَمْ يَتْمِ عَنهُ، اَخَا الْحَرْبِ اَرْقُ؛ (۴) اگر شما در سنگر خوابتان برد، در سنگر مقابل شما - که دشمن شما است - ممکن است چشمی بیدار باشد، علیه شما فعالیت کند؛ نباید خوابتان برد، مراقبت را نباید فراموش کنید؛ در همه‌ی امور. مسئولان مخاطبان اول این سخنند. دشمن مشغول دشمنی است، کارهای گوناگونی انجام میدهد؛ منتها به فضل الهی، به توفیق پروردگار، ملت ایران و مسئولان کشور آبدیده شده‌اند.

ما را تحریم کردند؛ تحریم البته مشکلاتی را برای کشور به وجود می‌آورد، در این تردیدی نیست، لکن تحریمها موجب شد که ما چشممان بر روی امکانات خودمان باز شد. خیلی از ظرفیتهای ما را بودیم، [اما] نمیدانستیم، از آنها غافل بودیم. وقتی تحریم شدیم، به خود آمدیم؛ نگاه کردیم، ظرفیتهای موجود داخلی را پیدا کردیم و از آنها استفاده کردیم. امروز علی‌رغم میل دشمن و خواست دشمن، ما قوی هستیم؛ از لحاظ سیاسی قوی هستیم، از لحاظ نظامی قوی هستیم، از لحاظ امنیتی قوی هستیم. امروز جمهوری اسلامی بمراتب قوی‌تر و مقتدرتر از سالهای اول است، با وجود این همه تحریم، با وجود این همه دشمنی؛ معنایش این است که ما از ترفندی که دشمن علیه ما به کار برد، به نفع کشور و به نفع خودمان استفاده کردیم. دشمنی‌های صریح دشمن، ما را مقاوم‌تر کرد. نه فقط دشمنی‌های صریح؛ بعضی‌ها بصراحت دشمنی میکنند - مثل آنهایی که امروز سر کارند در آمریکا و بعضی‌ها دیگر - [اما] دشمنی‌های بعضی‌ها به صورت دست‌چدنی در دستکش مخملین است، که ما قبلاً عرض کردیم؛ آن هم دشمنی

است. در مقابل این دشمنی‌ها، ما به فضل پروردگار، به توفیق و هدایت الهی، مقاوم‌تر شدیم؛ اعتماد به نفس مان افزایش پیدا کرد. ما امروز بمراتب از سالهای اول قوی‌تریم. راه‌های مقابله‌ی با دشمن را هم بلدیم. امروز به توفیق الهی، ملت ایران راه‌های مقابله‌ی با ترفندهای دشمن را یاد گرفت؛ مسئولین بلدند، میدانند چه جور باید برخورد کنند با دشمن، که برخورد میکنند؛ امکانات هم بیشتر داریم، از دشمن و ترفندهای دشمن هم هیچ هراسی نداریم.

ما کمبودهای فراوانی داریم، این را از نظر دور نمی‌داریم و انکار نمی‌کنیم، لکن انکار هم نکنیم که ظرفیتهای بسیاری هم در اختیار ما است؛ ما میتوانیم از این ظرفیتهای بهره‌بردار نشده و استفاده‌نشده، استفاده کنیم به توفیق پروردگار. شما مسئولان کشور - بخصوص آن مجموعه‌ای که ان‌شاءالله بزودی تشکیل خواهد شد در حول و حوش ریاست محترم جمهوری، و هیئت دولت و قوه‌ی مجریه را تشکیل خواهند داد - سکان‌دار چنین نظام پرفریتی هستید؛ این را بدانید. نظام جمهوری اسلامی و کشور عزیز ما یک نظام پرفریتی و پرامکان و پراستعداد است؛ این استعدادها را باید دانه‌دانه شناخت و از آنها بهره‌برداری کرد. شما با تکیه‌ی بر هویت انقلابی - این نکته‌ی بسیار مهمی است - با کار جهادی، با حمایت مردمی، با انبوه سرمایه‌های مادی و معنوی که امروز در اختیار شما است، میتوانید کشور را پیش ببرید و من سه جهت‌گیری عمده را توصیه میکنم:

جهت‌گیری اول، پرداختن به مشکلات مردم - امروز در درجه‌ی اول، مشکلات اقتصادی و معیشتی - است؛ این کار اولی است که از این سه کار هم‌زمان باید انجام بگیرد؛ این اولینش است: پرداختن به مسائل داخلی، پرداختن به مشکلات مردم، مسئله‌ی معیشت و اقتصاد؛ که این را باید ان‌شاءالله به یک نقطه‌ی قابل قبولی، در طول این چهارسال برسانید.

جهت‌گیری دوم، تعامل گسترده‌ی با دنیا است؛ این توصیه‌ی همیشگی ما است که این درست نقطه‌ی مقابل آن چیزی است که دشمنان ما و سلطه‌گران عالم دنبالش هستند. ما میتوانیم با دنیا ارتباطات وسیع و گسترده‌ای داشته باشیم، هم به ملتها و دولتهای دیگر کمک کنیم، هم از کمک آنها بهره‌مند بشویم؛ حیات اجتماعی بشریت این جور پیش میرود: همکاری، همدلی، همراهی، تعامل با دنیا؛ اقلیم ما، جغرافیای ما، امکانات فراوان ما، این را برای ما آسان میکند.

و جهت‌گیری سوم؛ در برابر هر سلطه‌طلبی، با صلابت و قدرت ظاهر بشوید؛ آن سلطه‌طلب هر که میخواهد باشد؛ امروز از همه متجاوزتر و وقیح‌تر، رژیم ایالات متحده‌ی آمریکا است؛ در مقابل اینها با صلابت ظاهر بشوید، با قدرت ظاهر بشوید؛ با پشتوانه‌ی اقتدار ملی و کمک این مردم میتوانید از ترفندهای آنها جلوگیری کنید و آن را دفع کنید. چهار دهه، تجربه‌ی فعالیت بین‌المللی به ما نشان میدهد که هزینه‌ی تسلیم در برابر قدرتهای زورگو بمراتب بیشتر از هزینه‌ی ایستادگی در مقابل آنها است؛ تسلیم شدن در مقابل زورگویی‌های قدرتهای زورگو، ملتها و کشورها را بیچاره میکند؛ راه‌های پیشرفت آنها را به معنای واقعی کلمه مسدود میکند؛ آنها را از ارزشهای انسانی دور میکند؛ هزینه‌های سنگینی دارد. ما به توفیق الهی و به حول و قوه‌ی الهی، با استکبار و با نظام سلطه از سر تسلیم وارد نشدیم، تسلیم نشدیم، با آنها بر سر خواسته‌های آنها سازش نکردیم، و امروز از دیروز تواناتر و قدرتمندتریم؛ امکاناتمان امروز از دیروز خیلی بیشتر است. ایستاده‌ایم در مقابل آنها، تسلیم آنها هم نشده‌ایم؛ این یک تجربه‌ی بسیار مهمی است. البته در این راه شهدائی داشته‌ایم، فداکارانی داشته‌ایم؛ شخصیت‌های ارزشمند و برجسته‌ای را از دست داده‌ایم لکن نظام جمهوری اسلامی پیشرفت کرده است، حرکت کرده است، شعارهای خود را برجسته‌تر کرده است.

چند توصیه میکنم به رئیس‌جمهور محترم و برادران و خواهرانی که در بخشهای مختلف با ایشان همکاری خواهند

داشت که این توصیه‌ها را در نظر داشته باشند. این مسئولیت را، این توانایی را، امانت بدانید؛ همچنان که امیرالمؤمنین فرمود: این در گردن تو یک امانتی است؛ وَ إِنَّمَا هِيَ فِي عُنُقِكَ أَمَانَةٌ؛ (۵) این مسئولیت، امانت الهی است در اختیار من و شما؛ امانت‌داری باید کرد؛ حفظ امانت باید کرد. این آیه‌ی شریفه‌ی «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا»، (۶) فقط [درباره‌ی] این امانت‌های مادی محسوس نیست؛ این امانت مهم معنوی - که این مسئولیت است - مصداق برتر آنها است.

توصیه‌ی بعدی این است که وقتان کم است، کارمان بسیار است، اولویتها را بایستی رعایت کرد؛ هم در هزینه‌کردها، هم در برنامه‌ریزی‌ها و در همه‌ی کارها، نگاه کنید و اولویتها را در نظر بگیرید. بله، امروز اولویت همین نکته‌ای است که رئیس‌جمهور محترم بیان کردند؛ مسئله‌ی عدالت، مسئله‌ی ریشه‌کن کردن فقر و ریشه‌کن کردن فساد، اولویت‌های درجه‌ی اول ما است؛ اینها را مقدم بدانیم. کارهایی [هم] هست که در درجه‌ی بعد قرار دارد.

توصیه‌ی بعدی این است که با برنامه حرکت کنید. برنامه‌ی ششم [توسعه] برنامه‌ی جامعی است؛ امسال هم سال شروع برنامه است. البته ما تأخیر داریم؛ سال شروع برنامه سال گذشته بود. برنامه‌ی ششم، برنامه‌ی مهمی است؛ با برنامه، با دقت کامل و پیش‌بینی همه‌ی امکانات، حرکت انجام بگیرد؛ به برنامه باید اهمیت داد.

توصیه‌ی بعدی بنده این است که اتحاد ملت را مهم بشماریم. ما هرچه داریم، از وحدت ملت، از اتحاد ملت در بین خودشان و از اتحاد ملت با مسئولین و مجریان امور کشور داریم؛ این اتحاد را حفظ کنید. التهاب‌آفرینی نشود؛ دودستگی‌های مضر ایجاد نشود. مردم سلیق‌مختلف و نظرات مختلفی دارند؛ بسیار خوب، با سلیق و نظرات مختلف، بگذاریم مردم در کنار هم زندگی آرامی داشته باشند. سلیقه‌ی گوناگون و اختلاف‌نظر لزوماً به معنای گریبان‌گیری و درگیری نیست؛ میتوانند در کنار هم زندگی خوبی داشته باشند، سلیق‌مختلفی هم داشته باشند. التهاب‌آفرینی نباید انجام بگیرد. از نظرات مخالف آشفته نشوید؛ مخالفین اگر نظری دارند، انتقادی اگر دارند، بگذارید انتقاد کنند، نظرات مخالف را بدهند؛ آشفته نباید شد؛ بالاخره کارهای سنگینی است. نقص هم در کارهای ما کم نیست، ممکن است کسانی انتقاد کنند به ما؛ انتقاد را بپذیریم - به معنای تحمل کردن - تحمل کنیم.

به میان مردم بروید، با مردم بی‌واسطه مرتبط بشوید، از مردم بشنوید؛ این از کارهای بسیار مهم است. گزارشهایی که به ما میرسد، هرچند آن گزارشها صادقانه باشد، اما خیلی تفاوت میکند با آنچه انسان در مواجهه‌ی با مردم و رفتن در میان مردم مشاهده میکند و میبیند.

قدر نیروهای انقلابی و پُرانگیزه را هم بدانید؛ من به همه‌ی مسئولین سفارش میکنم. نیروهای مؤمن، پُرانگیزه و انقلابی، کسانی هستند که در مشکلات، کشور را حفظ میکنند، دفاع میکنند، سینه سپر میکنند؛ قدر اینها را بدانیم.

در تصمیم‌گیری‌های بین‌المللی، به یاد داشته باشید که دشمن همه‌ی توان خودش را به کار برده برای اینکه شما را نابود کند. بعضی از مسئولین دولتهایی که با ما مواجهند و مقابلند، این را صریحاً امروز میگویند؛ صریح میگویند در صدد نابودی نظام جمهوری اسلامی هستند؛ این را به یاد داشته باشید؛ بعضی‌ها هم این را پنهان میکنند، نمیگویند، اما واقعیت این است که [این قصد] هست. «تعامل بین‌المللی» نباید ما را از این نکته که دشمنانی هستند که به نابودی ما کمر بسته‌اند، غافل کند. از هر بهانه‌ای هم استفاده میکنند. شما موشک ماهواره‌بر به فضا پرتاب میکنید، (۷) ناگهان می‌بینید که در دنیا جنجال درست کرده‌اند. یک کار علمی، یک کار فنی، یک کاری که برای یک کشور لازم و بسیار عادی و معمولی است، وقتی شما انجام میدهید، می‌بینید جنجال راه می‌اندازند؛ اینها نشانه‌های این است که بایستی بیشتر مراقب باشید.

پاسخ این برخوردها هم کار قوی و جهادی و حساب شده است؛ پاسخ به این دشمنی‌ها قوی‌تر شدن است. مراد من از قوی‌تر شدن، فقط در زمینه‌ی نظامی و امنیتی نیست، البته در آنجاها باید قوی شد، اما در زمینه‌ی اقتصادی باید قوی بشوید، در زمینه‌ی فرهنگی باید قوی بشوید، در زمینه‌ی حفظ هویت اسلامی و انقلابی باید روزبه‌روز قوی‌تر و عمیق‌تر بشوید؛ این پاسخ دشمنی‌های دشمن است.

آخرین عرض من: به خداوند توکل کنید، وعده‌ی نصرت الهی را باور کنید؛ **إِنْ تَنْصَرُوا لِلَّهِ يَنْصُرْكُمْ وَ يَثْبُتْ أَقْدَامَكُمْ**. (۸) در آیه‌ی دیگر، **وَ لَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ**؛ (۹) [آن‌هم] با تأکید! شما در راه اقامه‌ی دین، احیاء دین، ایجاد حاکمیت دین خدا هستید، این نصرت الهی است، پس مطمئن باشید که خدای متعال شما را نصرت خواهد کرد. در مقابل دین‌ستیزی‌ها و قانون‌شکنی‌ها آرام ننشینید، بی‌تفاوت نمانید و بدانید ان شاءالله آینده متعلق به شما است.

پروردگارا! به محمد و آل محمد تو را سوگند میدهم، ما را در راه کسب رضای خودت موفق بدار. پروردگارا! این دولت جدید - دولت دوازدهم - و مجموعه‌ی خدمتگزاران کشور را در راه انجام وظایف مهمی که بر عهده دارند، موفق بفرما. پروردگارا! روزهای ما، عمر ما، ساعات ما، سالهای زندگی ما را برای ما مایه‌ی غنیمت قرار بده؛ مایه‌ی حسرت قرار مده. پروردگارا! ارواح طیبه‌ی شهیدان ما، روح مطهر امام بزرگوار را با اولیائت محشور بفرما.
والسلام علیکم ورحمةالله وبرکاته

(۱) در ابتدای این دیدار، آقایان عبدالرضا رحمانی‌فضلی (وزیر کشور) و حجت‌الاسلام حسن روحانی (رئیس‌جمهور) مطالبی بیان کردند.

- (۲) شگون نیک
- (۳) امالی صدوق، ص ۲۳۵ (با اندکی تفاوت)
- (۴) نهج‌البلاغه، نامه‌ی ۶۲ (با اندکی تفاوت)؛ «هر که خود به خواب رود، دشمنش به خواب نرفته است؛ مرد سلحشور، همواره بیدار و هوشیار است.»
- (۵) نهج‌البلاغه، نامه‌ی ۵ (با اندکی تفاوت)
- (۶) سوره‌ی نساء، بخشی از آیه‌ی ۵۸؛ «خدا به شما فرمان میدهد که سپرده‌ها را به صاحبان آنها رد کنید...»
- (۷) اشاره به آزمایش موشک ماهواره‌بر سیمرغ از سوی جمهوری اسلامی ایران
- (۸) سوره‌ی محمد، بخشی از آیه‌ی ۷؛ «... اگر خدا را یاری کنید، یاری‌تان میکند و گام‌هایتان را استوار میدارد.»
- (۹) سوره‌ی حج، بخشی از آیه‌ی ۴۰؛ «... و قطعاً خدا به کسی که [دین] او را یاری میکند، یاری میدهد...»